

A
ESİN.E
HOT
1973

Tercüman 10 MAYIS 1973 PERŞEMBE

386

HOTHAM VE BÁTIL İNANÇLAR

Tek-Esin Vakfı

Yazan:
Emel ESİN

GÜN IŞIĞINDA

AHMET KABAKLI

"Senedi Bâtil olur, Bâtil Olan Dâvanın,,

Türk ve İslâm ilimlerinde yetkili ve geçmiş çağlar tarihimizin ünlü araştırmacılarından olan EMEL ESİN hanımefendi, bir gazetedeki tefrika edilmekte olan David Hotham'a ait kitabın iki yanlış iddiası üzerine, bana aşağıdaki yazıyı göndermiştir. Değerli bilgine teşekkür ile mektubu aynen yayımlıyorum :

HOTHAM VE BÂTİL İNANÇLAR

Bir kaç gündür, gazetelerimizde, D. Hotham adlı bir İngiliz'in Türk'ler ve İslâmiyet üzerine düşünceleri ve bu düşüncelerin Türkiye'deki akisleri yer almaktadır. Belki böylece Hotham'ın hatırına getirmedeği bir ehemmiyeti kendisine atfetmekteyiz. Yazılarının Türkçe tercümelelerinden anlaşılacağına göre, Hotham, kendi memleketinin yüksek aydın tabakasına mensup sayılmaz. Klîşe halini almış bazı mefhumlara Türkiye'yi ve İslâmî mukayese ederek neticeler çıkarmak istemektedir. Türkler ve İslâm hakkında İngiliz düşüncesini öğrenmek istersek, bunu daha salâhiyetli seviyelerde aramak, meselâ Carliyle'in Hazret-i Muhammed hakkındaki unutulmaz güzellikteki sahfelerini okumak belki daha haksınas olur.

Fakat şunu da itiraf etmeliyiz ki, Hotham'ı her ne kadar memleketini temsil edebilecek bir hüviyette görsek de, sözleri epey infial uyandırabilmektedir.

Şimdiye kadar münakaşa edilmiş ifadelerinden bir gazetenin 5 Mayıs 1973'de intişar eden kısmında, Türk köylüleri arasında çıkabilen kavgalardan bahsederken, Hotham, İslâm'da kan dâvasının meşrû olduğunu duyduğunu söylemektedir. Herhalde Hotham Tevrât dinlerindeki, «göze göz, dişe diş (1)» kıssası ile İslâmî toplumda câri olan adalet tevzii şeklindeki kıssası karıştırmaktadır. İslâm'da adalet tevzii şahsa değil, topluma aittir. Kur'an âyetleri (2) bir yakını öldürülen Müslüman'ın kanunî hudutları aşır üç almağa kalkmamasını ve mücrimi toplumun adalet teşkilâtına tevdi etmesini öğretir.

Yine aynı yazıda ifade edildiğine göre, «Allaha inay» gibi tevhide isaret eden bir yazıyı Türk kamyonları üstünde gören Hotham, bunu bir bâtil inanç tezahürü saymıştır. İmanı bâtil inancıtan açıkça tefrik edememek de bazı Hristiyan alışkanlıklarına atfedilebilir. Hristiyan mezheplerinin kimisinde a-zizlere tapınak ve heykel yapıp onlara dua etmek, adak adamak, mum yakmak, ezizlerin resimlerini üstünde taşımak gibi âdetler din çerçevesi içindedir. Halbuki İslâm Peygamberi indir-

de (3) bu gibi hareketler, meselâ nazarlık gibi şeyler takmak, mezarlara adak adamak, mum yakmak, kurban kesmek, fal, yıldızlara inanmak, büyü, en ağır günahlardan olan «şirk»tir, Allah'tan gayriya tapmaktır. Tek ve her türlü tasavvurdan münezze Allah'a inanan O'ndan başka musebbip tanmaz.

- 2) Kur'an, V/45'de göze göz, dişe diş tarzında kıssas'ın Tevrât mensûblarına mahsus olduğu tasvir edilir.
- 2) Kur'an, XVII/33 İslâmî adalet tevzii anlatılmıştır.
- 3) M. Ârif, Bâbir Hadîs (H. 1319 baskısı), Hadis 28, 215, 545, 687, 690, 798, 821.

PEPSI-COLA MADE IN SOVYET

Amerikan Pepsi-Cola Şirketinin Başkanı Bay Donald Kendall, Sovyet Rusya'ya gitti ve kızıl Çar'lar ile 10 yıllık bir mukavele imzaladı. Buna göre :

İlk Pepsi-Cola fabrikası Rusya'nın Karadeniz sahilinde kurulacak. Yıllık istihsalî 72 (yetmişiki) milyon şişe olacak. Bu Amerikan şerbeti ilkin daha çok Karadeniz kıyılarında içilecek ki, Moskova ve Leningrad gibi büyük şehirlerde çok tesiri yapmasın... Çünkü yıllardanberi Pepsi-Cola aleyhinde yayınlar yapılmış, ufak ufak alıştırılacaklar.

Fakat bay Kendall, Karadeniz'deki fabrikayı, yanında başkalarının kovalayacağını, 72 milyon şişenin çok az olduğunu, Rusları daha çok Pepsi içmeğe kabiliyetli bulunduğunu söylemiş :

— Amerika'daki Pepsi-Cola tüketimi yılda 19 milyar 200 milyon şişedir. Ruslar en azından bunun yarısını da içemezler mi? diyormuş. Sovyetleri Pepsi-Cola'ya daha da ısındırmak için, bir miktar Rus votkasını, Amerikan pazarlarında sattırmaya söz de vermiş.

Fakat şimdi, Kriptocagızlar ne yapacaklar? Bu Amerikan — Sovyet yakınlaşması pişmiş asa soğuk su kattı... Bugüne kadar, yıllar boyu, dünyanın her yerinde ve bizde «Amerikan emperyalizmi» ve «Amerika'ya satılmışlık»ın bir sembolü gibi gösterilerle topa tutulan Pepsi-Cola şimdi «mîknatis gibi dönük» buldukları Sovyet Rusyalarında... 72 milyon şişe ile hemen her yoldasın ağızındadır...

«Rusya Amerika'ya satıldı» deseler olmaz... «Amerikan emperyalizmi Sovyet cennetini de zaptetti» deseler, kendi vatanları aleyhinde konuşmuş olurlar. Rusya'da «patron» yok ki ona sövsünler... «Kahrolsun Marksizm — Leninizm'e İhanet eden Sovyet yöneticileri!» deseler bizim de «âmin» dememiz ihtimal var... Ne yapınlar şimdi! Vay! İtiç İlyanof'un köse sakalı!